

Hälso- och sjukvårdsnämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Datum

2025-05-08

§ 66 Remiss En förändrad abortlag SOU 2025 10

Ärendenummer: 2025-POL000097

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

1. Region Skåne avger yttrande på remiss av betänkande En förändrad abortlag.

Reservation

Mätta Ivarsson (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Samtliga närvarande ledamöter för Socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Peter Ahlbom (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Patrik Holmberg (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Sammanfattning

Region Skåne har beretts möjlighet att yttra sig över remiss av betänkandet En förändrad abortlag (SOU 2025:10) senast 2025-05-27. Utredningens uppdrag har varit att se över hur abortlagstiftningen kan ändras för att anpassas till den medicinska utvecklingen och gravida kvinnors behov.

Yrkanden

Ordförande Anna Mannfalk (M) yrkar bifall till ordförandens förslag.

Mätta Ivarsson (MP) yrkar, med instämmande av Anna-Lena Hogerud (S), Peter Ahlbom (V) och Patrik Holmberg (C), följande:

- **att yttrandet justeras genom att under rubriken ”6.1.2 Om förslaget och skäl för förslaget” stryka följande text:** "Vidare anser Region Skåne att ordet kvinna behöver stå kvar i abortlagen. Region Skåne menar att om ordet kvinna tas bort kan det leda till att kvinnor osynliggörs, vilket kan få konsekvenser för den stora majoriteten kvinnor som berörs av lagen.

Det finns risk att borttagande av ordet kvinna leder till att osynliggöra de specifika behov och rättigheter kvinnor har och abortlagstiftningen kan även bli svårare att förstå"

- **att den ovan strukna delen ersätts med följande text:** "Vidare anser Region Skåne att det är av stor vikt att abortlagstiftningen moderniserar språkbruket och lever upp till den medicinska och juridiska verkligheten. Som ett led i det föreslår utredningen att det ska stå "den som är gravid" i lagstiftningen. Region Skåne håller med utredningen om att alla som kan bli gravida ska omfattas av lagens rekvisit, men ser en poäng med att synliggöra kvinnor i lagstiftningen. Region Skåne anser därför att "den som är gravid" ska ersättas med "kvinnor och andra som kan bli gravida".

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden har bifallit hennes yrkande.

Omröstning begärs och hälso- och sjukvårdsnämnden fastställer följande voteringsproposition:

Den som vill bifalla ordförandens yrkande röstar ja.

Den som vill bifalla Mätta Ivarssons (MP) yrkande röstar nej.

Omröstningen utfaller med 8 ja-röster och 7 nej-röster.

Ja-röster ges av:

Linda Allansson-Wester (M), John Roslund (M), Camilla Wifralius (SD), Steen Salling (SD), Anders Lundström (KD), Simon Chrisander (L), Marlen Ottesen (SD) och ordförande Anna Mannfalk (M)

Nej-röster ges av:

Carina Svensson (S), Mikael Skoog (S), Marianne Eriksson (S), Peter Ahlbom (V), Mätta Ivarsson (MP), Patrik Holmberg (C) och Anna-Lena Hogerud (S)

Hälso- och sjukvårdsnämnden har därmed bifallit ordförandens yrkande.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-04-01
2. Yttrande 2025-04-01
3. Remissmissiv 2025-02-27
4. Betänkandet En förändrad abortlag (SOU 2025:10)

Vid protokollet
Fredrik Johansson

Rätt utdraget intygar

Maria Dahlberg

Sänt till:
Socialdepartementet

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2025-05-08

Reservation

Ärende 11 Remiss En förändrad abortlag SOU 2025:10

Utredningen om en förändrad abortlag har lagt fram en rad förslag för att skapa en mer modern och inkluderande abortlagstiftning i Sverige. En av utredningens föreslagna förändringar är att det ska stå *den som är gravid* i lagstiftning, så att lagen även ska inkludera transmän och icke-binära.

Skälet är enkelt: sedan steriliseringskravet för personer som byter juridiskt kön togs bort 2013 kan även andra grupper än kvinnor bli gravida.

“De som vid födsel fått det juridiska könet kvinna och sedan ändrat sitt juridiska kön till man, men har kvar sin livmoder och således kan bli gravid, faller inte längre in i begreppet kvinna”, står det i utredningen som fortsätter:

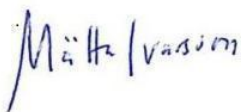
”För att den förändrade abortlagen ska vara korrekt, ändamålsenlig och språkligt moderniserad krävs att alla som har ett intresse av och rätt att kräva abort omfattas av lagens rekvisit. Att endast behålla *kvinna* ser vi inte som en möjlighet”.

Utredningen är alltså tydligt med varför det inte går att enbart skriva ordet *kvinna* i abortlagen. Det är därför beklagligt att Moderaterna, Liberalerna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna i hälso- och sjukvårdsnämndens remissvar ändå kräver att det just ska stå *kvinna* och inte *den som är gravid*.

Forskning, enkäter och undersökningar visar tydligt att hbtqi-gruppen är en utsatt grupp i sjukvården. Bemötandet brister och kunskapen är på många håll alldeles för låg. På gruppnivå har hbtqi-personer sämre fysisk och psykisk hälsa än heterosexuella. Transpersoner är särskilt utsatta. Att Region Skåne i det läget förespråkar en lagstiftning som exkluderar de här grupperna är minst sagt anmärkningsvärt. En sådan lag riskerar att göra det svårare för transmän och icke-binära att få tillgång till abort och skapar en otydlig lagstiftning.

Det har funnits en debatt om att strykningen av ordet *kvinna* osynliggör kvinnor. Miljöpartiet delar inte den uppfattningen, men har full respekt för de personer som känner så. Vi föreslog därför en kompromiss på sammanträdet, där nämnden i sitt remissvar istället skulle lyfta att det bör stå både *kvinna* och *den som blir gravid* i den nya lagen. Då hade Sverige fått en abortlag som varken osynliggör kvinnor eller exkluderar transmän och icke-binära. Vi finner det väldigt märkligt att det borgerliga styret inte ens kunde gå med på en sådan kompromiss. Det visar tyvärr att styret faktiskt inte vill inkludera transmän och icke-binära i abortlagstiftningen. Eftersom vårt yrkande inte gick igenom reserverar vi oss mot beslutet.

För Miljöpartiet de gröna

Mätta Ivarsson, ledamot i hälso- och sjukvårdsnämnden

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2025-05-08

Ärende 11. Remiss En förändrad abortlag SOU 2025 10

Vi instämmer i det stora hela i styrets yttrande över förslaget till förändrad abortlag. Vi ifrågasätter dock behovet av att poängtera att endast ordet kvinna ska användas i lagstiftningen. Rätten till abort är kopplad till tillståndet graviditet och inte till kön. Den av SOU:n föreslagna skrivningen ”den som är gravid” täcker in alla personer, oavsett juridiskt kön, som är gravida och där en abort därför kan vara aktuell. Vi i oppositionen föreslog en kompromiss: att i yttrandet skriva ”kvinnor eller andra som kan bli gravida”. Då vårt yrkande inte vann bifall reserverar vi oss mot beslutet.

För Socialdemokraterna i hälso- och sjukvårdsnämnden,

Anna-Lena Hogerud, gruppledare (S)

Hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde 2025-05-08

RESERVATION

Ärende 11. Remiss En förändrad abortlag SOU 2025 10

I betänkandet framgår att det nuförtiden inte endast är kvinnor som har möjlighet att bli gravid. Det är även möjligt för de som juridiskt har könet man att bli gravid, och därför ska ha möjlighet att få göra abort. Därför föreslår betänkandet att i lagtexten ska det stå "*den som är gravid*" ska få göra abort. Det betyder att aborträtten ska gälla alla oavsett könstillhörighet.

Vänsterpartiet tycker att lagtexten ska ändras så att aborträtten gäller alla oavsett könstillhörighet. Därför yrkade vi bifall till Miljöpartiets yrkande, där det ska framgå i yttrandet att "*kvinnor och andra som kan bli gravida*" ska ha rätt att göra abort.

Den styrande högermajoriteten och Sverigedemokraterna yrkade att aborträtten fortsatt bara ska gälla kvinnor.

Detta är djupt okunnt och riskerar att personer som är gravida oavsett könstillhörighet inte har rätt att göra abort. Det sätter också vårdpersonalen i en svår etisk situation om lagstiftningen inte är förankrad i verkligheten, och baserad på vetenskaplig erfarenhet och evidens.

Vårt yrkande om att alla som kan bli gravida har rätt till abort vann inte gehör, så därför reserverar vi oss till förmån för vårt eget yrkande.

För Vänsterpartiet i Region Skåne

Peter Ahlbom, ledamot i Hälso- och sjukvårdsnämnden